

Toni
Coromina

'Arrels nòmades'

La vida té viaranys inexplicables. Resulta ben insòlit que un assiri caldeu del nord d'Iraq, Pius Alibek, tingui un restaurant de cuina mesopotàmica a Barcelona i hagi escrit, en un català estratosfèric, *Arrels nòmades*, un dels millors llibres de la prosa catalana actual. Un autèntic tresor.

A començaments de setembre, vaig aprofitar les vacances a Essaouira (la ciutat del vent, a l'Atlàntic marroquí) per passejar i banyar-me amb el meu fill Akram, badar al port, visitar l'hammam i parlar amb la gent de la població. Però cada matí m'asseia en una cafeteria, davant del mar, per endinsar-me en les mogudes aigües d'un emocionant oceà literari.

Són unes memòries (em sembla que amb lícites racions de ficció) que, a més de paisatges i tradicions, mostren les ganes de viure segons els dictats del propi cervell (o la pròpia ànima, com es vulgui). Tot plegat en un món empastifat per la progressiva militarització de la vida quotidiana, durant l'accés de Saddam Hussein al poder, de la mà del partit únic Baas (una variant del Movimiento del general Franco), que durant anys va tenir els iraquians tenallats. Però malgrat tot, gràcies a la ploma de l'escriptor, l'Iraq (un marc i un ambient prou allunyat de les meves arrels vigatanes) es va convertir en casa meua.

Pertanyent a una família de la minoria aramea cristiana i de formació àrab, Alibek manté un profund respecte per les tradicions dels seus ancestres i les diferents cultures i religions que fins fa pocs anys conviuen normalment. Però també destil·la molta rebel·lia i lliurepensament. Explica la vida nòmada de la seva

Resulta insòlit que un assiricaldeu hagi escrit un dels millors llibres de la prosa catalana actual

família; mostra la dignitat secular dels indòmits habitants dels aiguamolls del Tigris i l'Eufrates, amb les seves cases de canya aixecades sobre l'aigua, i amb un humor molt fi relata el seu pas -i el seu desencís- pel seminari catòlic de Bàsora, regentat pels jesuïtes (és impagable l'escena d'un grup de seminaristes amb sotana empaitant granotes pels corredors del seminari).

També retrata el món universitari i les feines artesanes per pagar-se els estudis; el descobriment del sexe; els desacords amb la rigidesa familiar; el diàleg desenfadat amb estudiants de teologia musulmana, o les visites a la mítica presó d'Abu Graib, on el seu oncle esquerranós va ser torturat i executat. I el colofó són els duríssims dos anys de servei militar obligatori que Alibek (un desertor vocacional de les guerres) va passar al desert més desert de tots els deserts, poc abans que la guerra esclatés amb tot el furor i pugés a l'avió que el va dur a Barcelona.

En acabar el llibre, em vaig posar trist: m'hagués agradat llegir-ne 300 pàgines més. Quan pugui em desplaçaré de Vic a Barcelona per tastar algun dels plats que Pius Alibek cuina al seu restaurant. Estic segur que són tan bons com el llibre.